

ÖSSZETARTOZUNK

A NEMZETISÉGEK ÉS A NÉPESSÉGCSERE MEGJELENÍTÉSI
FORMÁI A TÁJHÁZAKBAN

A MAGYARORSZÁGI TÁJHÁZAK SZÖVETSÉGE XVIII. ORSZÁGOS SZAKMAI
TALÁLKOZÓJA
2021. OKTÓBER 7-9.

Program

2021. október 7., csütörtök

Bleyer Jakab Helytörténeti Gyűjtemény Heimatmuseum (Budaörs, Budapesti út 45.)

15.00 – 16.00: Regisztráció a Bleyer Jakab Helytörténeti Gyűjteményben

16.00 – 18.00: Budaörs szakrális értékeinek megtekintése (Ó-temető, Országos Német
Elűzetési Emlékhely, Kálvária, Kőhegyi kápolna)

18.00 – Vacsora / *PYRGOS Taverna, Budaörs, Szabadság út 149.*

2021. október 8., péntek

PostArt kulturális és közösségi színtér és kávézó (Budaörs, Clementis László u. 2.)

Konferencia ÖSSZETARTOZUNK

A nemzetiségek és a népeSSégcsere megjelenítési formái a tájházakban

8.30 – 9.30 Regisztráció és a **Csehszlovák - magyar lakosságcsere szlovák szemmel c. kiállítás** megtekintése.

9.30 – 10.00 **Ünnepélyes megnyitó, köszöntők**

Dr. Bereczki Ibolya (Magyarországi Tájházak Szövetsége, elnök)

Wittinghoff Tamás (Budaörs Város Önkormányzata, polgármester)

Boros György (Budaörsi Német Nemzetiségi Önkormányzat, elnök)

Az „Év tájháza” díj átadása

- 10.00 – 10.15 **Mucsi Géza** (*Miniszterelnökség, nemzetpolitikáért felelős államtitkárság, tanácsadó*): Kormányzati támogatások határon túli magyar tájházak létrehozására, megújítására (felkérés alatt)
- 10.20 – 10.35: **Dr. Bereczki Ibolya** (*Magyarországi Tájházak Szövetsége, elnök*): Tájházak együttműködési lehetőségei a nemzeti összetartozás jegyében
- 10.40 – 10.55 **Dr. Vass Erika** (*Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Szentendre, néprajzos muzeológus*)
A nemzetiségi együttélés megnyilvánulási formái a Szabadtéri Néprajzi Múzeum kiállításában – Virtuális előadás a kiállítási térből
- 11.00 – 11.35 Szünet
- 11.40 – 11.55 **Jaszmann Gabriella** (*Magyarországi Német Tájházak Információs Központjának vezetője*): Német tájházak Magyarországon, a népeségcsere és annak emlékei a kiállításokban és programokban
- 12.00 – 12.15 **Dr. Király Katalin** (*Magyarországi Szlovákok Kulturális Intézete, igazgató*): Szlovák tájházak Magyarországon, példák a népeségcsere bemutatási módjára
- 12.20 – 13.00 **Kicsindi Enikő** (*Folk-Art Polgári Társulás*)
Az 1947-es deportálás és kitelepítés történései Nagysalló példáján keresztül
- 13.00 – 14.00 Ebéd (*Bleyer Jakab Helytörténeti Gyűjtemény*)
14. 00 – 15.30 **Bleyer Jakab Helytörténeti Gyűjtemény** (*Budaörs, Budapesti út 45.*)
A Heimatmuseum állandó és időszakos kiállításainak a megtekintése

A szakmai konferencia folytatása

(*A PostArtban, (Budaörs, Clementis László u. 2.)*)

- 16.00 – 17.00 **Bepillantás az elmúlt év sikeres tájházak fejlesztéseibe** (Tájházfenntartók rövid bemutatói)
- 17.00– 17.15 Zárszó
- 17.15– 18.10 **Bartók Csaba: Egy falu és egy nép sorsa című filmje**
- 18.15– 19.30 Vacsora (*A PostArtban, Budaörs, Clementis László u. 2.*)
- 19.30 – Baráti találkozó

Regisztrációt megelőzően kérjük gondoljanak arra, hogy októberben a részvétel feltétele lehet a védettségi igazolvány megléte!

2021. október 9., szombat

Tanulmányi út:

Budaörs: indulás 8. 00-kor, helyszín:

Zsámbék, Szent Vendel Domborműves Népi Lakóház (Zsámbék, Bicskei u. 13.):

A Szent Vendel domborműves népi lakóház nevét a homlokzatán látható pásztorok védőszentjét ábrázoló domborműről kapta. Az egykori Szent Vendel-ház szobáiban a festett vagy éppen különleges technikával készült bútorok a sváb népművészetet és a régi zsámbéki életet, jelképvilágot idézik.

Zsámbék, Romtemplom (Zsámbék, Corvin János u.): A késő román-kora gótikus, romjaiban is fenséges bazilika és a falai között működő kőtár egész évben várja vendégeit. A templom az 1220-as években épült, kezdetben a premontreiek, Mátyás király idejétől a pálosok kezelésében működött. Sorsát az 1763-as földrengés pecsételte meg. A Kőtár állandó kiállítása felidéri a templom és a régi korok emlékét. Tetejéről páratlan kilátás nyílik a Zsámbéki-medencére.

A **Józsefvárosi pincesor** egy lakóházak közé ékelődött pinceterület. Maga a „gödör” emberi alkotás: innen nyerték ki a házépítéséhez szükséges agyagot. A 19. században 70 borospince, többségük az eléje épített prэшázsal, szinte körülfonta a területet.

Német Nemzetiségi Emlékmű, Emlékpark és tanösvény kalauzolja a látogatót a természetvédelmi és műemléki védelmet élvező Gödörben.

Zsámbék, Lámpamúzeum (Zsámbék, Magyar u. 18.):

Jelenleg 1000-1100 db világítási tárgy található az ország egyetlen Lámpamúzeumban. A mécsesek, gyertyatartók, ipari, háztartási, olaj- és petróleumlámpák között található régi kínai vázából készült lámpa, valamint Zsolnay-majolika, meisseni porcelán talpú petróleumlámpa, 1800 körül készült olajpumpás világítóeszköz stb.

12.00: Ebéd Zsámbékon

Piliscsaba, Falumúzeum (Piliscsaba, Templom tér 13.)

Az itt található tárgyakat a helyi német és szlovák lakosság adta a múzeum részére. Az első helyiség a kamra, utána következik a konyha, amelyben a paraszti élet mindennapi használati tárgyait láthatjuk.

Svábház (Solymár, Dózsa György u. 5.)

A solymári Svábház-Bauernhaus során az egyik legfontosabb szempont 1937-ben épült házat korabeli rendezték be és olyan tereket amely különféle programok alkalmas. Így a házban a „tiszta” szoba

helyreállítása az volt, hogy az bútorokkal hozzanak létre, szervezésére és a konyha

eredeti állapotában, az egykori előszoba és a gyerekszoba a mai követelményeknek megfelelő interaktív helyiségként várja a látogatókat.

Jablonkay István Hélytörténeti Gyűjtemény megtekintése „vetésforgóban” a Svábházzal.

Aki tömegközlekedéssel érkezett, innen be tud jutni Budapestre (nem kell kijönnie Budaörsre): Solymárra a 64-es (164, 264) busz jár és Húvösvölgyig közlekedik. Onnan villamossal lehet menni a Széll Kálmán térre.

További információ és jelentkezés **2021. szeptember 27-ig:**
Hegedűsné Majnár Márta ügyvezető elnök,
Magyarországi Tájházak Szövetsége, tajhazszovetseg2002@gmail.com